

Rynek finansowy - miejsce, gdzie dokonuje się transakcji środkami pieniężnymi. Przedmiotem rynku finansowego są walory finansowe występujące w postaci zmaterializowanej lub zdematerializowanej.

Podmioty na rynku finansowym Skarb Państwa, Terenowe Organy Władzy, Instytucje ubezpieczeniowe, Fundusze emerytalne, Fundusze inwestycyjne, Przedsiębiorstwa, Ludność, Podmioty zagraniczne

Struktura rynku finansowego rynek walutowy, rynek pieniężny, rynek kapitałowy (rynek pierwotny, rynek wtórny), rynek instrumentów pochodnych (derywatów), rynek kredytowy

Na czym polega różnica między akcją, a obligacją ?

Różnica między obligacją, akcją polega na tym, że posiadacz akcji jest posiadaczem kapitału spółki akcyjnej, czyli ma w niej udziały. Uprawnia go to do udziału w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki, na którym ma prawo głosu w ważnych sprawach dot. danego przedsiębiorstwa np. wybierania zarządu spółki. Jego zysk lub strata pieniędzy uwarunkowane są tylko notowaniami akcji spółki na giełdzie papierów wartościowych, czyli od rynkowej gry popytu i podaży. Inaczej jest z obligacjami, gdzie posiadacz zyskuje pieniądze z oprocentowania z tytułu udzielonej pożyczki. Obligacja może być przedmiotem obrotu giełdowego (wtedy ulega takim samym prawom jak akcja) lub pozagiełdowego.

Należy wyróżnić dwa rodzaje emisji akcji:

- emisja założycielska - wydawanie akcji przy tworzeniu nowej spółki, dla objęcia akcji w tym przypadku jest wymagane złożenie przez zainteresowanego oświadczenia w formie aktu notarialnego, w którym przysły akcjonariusz stwierdza, że wyraża zgodę na zawiązanie spółki i brzmienie statutu oraz na objęcie akcji. Akt musi wymieniać osobę lub osoby obejmujące akcje, liczbę i rodzaj akcji objętych przez każdą z nich, wartość nominalną, cenę emisyjną akcji oraz terminy wpłat na akcje.

- kolejne emisje - przy podwyższaniu kapitału zakładowego. W tym przypadku przysły akcjonariusz (tzw. subskrybent) dokonuje zapisów na akcje na formularzu udostępnionym przez spółkę. W zapisie powinny znaleźć się informacje dotyczące: wartości nominalnej akcji, oznaczenia emitenta (firma siedziba spółki, numer rejestru), wpłat na akcje, podpis i pieczęć spółki.

Jeżeli akcje mają być objęte za wkłady niepieniężne, akt powinien wymieniać osoby wnoszące wkład niepieniężny, przedmiot wkładu oraz liczbę i rodzaj objętych akcji (art. 313 k.s.h.).

Rodzaje analizy rynku kapitałowego:

Analiza techniczna służy głównie do badania krótko- i średnio-terminowych inwestycji. Decyzje podejmuje się na podstawie historycznej analizy kształtowania się cen akcji i występowania punktów zwrotnych. W metodach tej grupy nie mówi się nic o dywersyfikacji ryzyka, a każda decyzja jest realizowana indywidualnie. Analiza techniczna nie jest uważana za naukową metodę podejmowania decyzji, jednak w jej nowoczesnych modyfikacjach można znaleźć wiele ciekawych propozycji, zwłaszcza dotyczących teorii chaosu. Z kolei **analiza fundamentalna** wykorzystywana jest do inwestycji długoterminowych, w praktyce o horyzoncie przekraczającym 6 miesięcy. Podstawą do decyzji jest ocena kondycji finansowo – ekonomicznej spółki i wycena wewnętrznej wartości akcji. Również w metodach tego typu analiz nie ma mowy o dywersyfikacji ryzyka oraz podobne jak w analizie technicznej decyzje dotyczą pojedynczego papieru wartościowego. Metody **analizy portfelowej** znajdują zastosowanie dla inwestycji średnio- i długo-terminowych. Najczęściej podstawą do decyzji jest maksymalizacja stopy zwrotu przy określonym poziomie ryzyka lub przy danym poziomie stopy zwrotu minimalizacja ryzyka. Metody tej grupy jako jedyne zajmują się dywersyfikacją ryzyka.

Formacje kontynuowania trendu

Formacje kontynuacji trendu, to wzory reprezentujące okresową "pauzę" - chwilowe załamanie - w kształtowaniu się dotychczasowych tendencji, po której następuje kontynuacja tego samego trendu. Najpopularniejszymi formacjami kontynuacji trendu są:

formacja kwadratu i prostokąta,

flagi,

chorągiewki (proporce),

kliny,

romby i diamenty,

trójkąty.

Formacje odwrócenia trendu

Formacje zapowiadające zmianę panującego trendu służą traderom na rynku Forex do zmiany dotychczasowej pozycji na rynku na przeciwną - zgodną z kierunkiem nowopowstałego trendu. Najpopularniejszymi i najbardziej jednoznacznymi formacjami zapowiadającymi odwrócenie trendu to:

formacja głowy i ramion / odwróconej głowy i ramion,

formacja podwójnego szczytu (podwójnego wierzchołka) / podwójnego dna,

formacja potrójnego szczytu / potrójnego dna,

formacja zaokrąglonego szczytu / zaokrąglonego dna,

formacja wachlarza / odwróconego wachlarza,

formacja klina zwiększającego - przy kursie rosnącym / klina zmniejszającego - przy trendzie malejącym,

formacja V / odwrócone V.

Analiza fundamentalna jest to jedna z podstawowych technik analizy rynku kapitałowego. Zajmuje się ona szacowaniem wartości akcji danej spółki w oparciu o następujące czynniki:

Polityka fiskalna i monetarna; Ogólny klimat ekonomiczny; Zdarzenia polityczne; Pozycja finansowa spółki; Sytuacja w poszczególnych branżach.

Analiza fundamentalna składa się z:

Analizy makrooczenia, Analizy sektorowej, Analizy sytuacyjnej spółki, Analizy finansowej spółki, Wyceny spółki,

Do zebrania informacji wykorzystuje się:

Prospekt emisyjny; Okresowe i roczne raporty; Analizy rynkowe; Informacje ekonomiczne z otoczenia spółki. Spotkania z zarządami spółek, Stosuje się także takie czynniki jak pesymizm lub optymizm.

Celem analizy fundamentalnej jest monitorowanie i klasyfikowanie aktywów finansowych pod względem ich jakości inwestycyjnej (jako szacunkowej oceny ryzyka) oraz oczekiwanej stopy zwrotu. Analitycy fundamentalni starają się po prostu wycenić instrument (spółkę). Następnie porównując wycenę z ceną rynkową, przewidują dalszy rozwój wypadków oraz możliwą do uzyskania stopę zwrotu. Jeśli uznają, że dana spółka jest wyceniana przez rynek poniżej jej wartości wewnętrznej (spółka jest niedowartościowana) to będą rekomendować jej kupno. W przypadku gdy zgodnie z ich wycenami cena spółki na rynku jest zbyt wysoka (firma jest przewartościowana), zarekomendują jej sprzedaż. W przeciwieństwie do analizy technicznej, analiza fundamentalna zajmuje się badaniem przyczyn, a nie skutków. Wyceniając firmę, analitycy biorą pod uwagę wiele czynników, takich jak: obecna i prognozowana sytuacja makroekonomiczna regionu i kraju, wysokość stóp procentowych, możliwości rozwoju branży, prognozę zysków i dywidend czy przepływy gotówkowe przedsiębiorstwa. Wyceny analizy fundamentalnej opierają się na subiektywnych założeniach autorów, dlatego też nie można ich traktować jako 100% precyzyjnych. Często są one jednak jedynymi wskazówkami dla inwestorów np. w wypadkach gdy niemożliwe jest zastosowanie innych analiz.

Kurs walutowy – cena danej waluty wyrażona w innej walucie. Miejszem transakcji, na którym przedmiotem są waluty krajowe jest rynek walutowy; sprzedaje się jedną walutę w zamian za inną. Mowa jest o rynku, należy podkreślić, że występuje na nim: podaż, popyt, i cena. Na ogół o relacjach wymiany walut, czyli o kursach walut, decyduje podstawowe prawo rynku tworzące kurs (cenę) równowagi przy zrównaniu popytu z podażą danej waluty.

Czynniki określające podaż danej waluty i popyt na nią

Obroty handlowe w stosunkach dwustronnych, wymiana usług, ruch turystyczny, przepływ technologii itp., czyli tzw. bilans płatniczy

Polityka walutowa rządu, która między innymi określa system kursów.

Rodzaje kursów walutowych

Kurs sztywny – ustalony przez organ państwa, nie podlega wahaniom

Kurs stały – ulega wahaniom wywołanym grą popytu i podaży, zakres wahań jest ściśle określony

Kurs płynny – kształtowany jedynie poprzez popyt i podaż

Zmiany kursów

Kursy stałe

dewaluacja – skokowe, administracyjne zmniejszenie międzynarodowej wartości waluty

rewaluacja – skokowe, administracyjne zwiększenie międzynarodowej wartości waluty

Kursy płynne

deprecjacja – spadek międzynarodowej wartości waluty

aprecjacja – wzrost międzynarodowej wartości waluty

Stopa procentowa jest to wynagrodzenie przysługujące właścicielowi kapitału za jego użyczenie danemu podmiotowi na określony czas. Analizując to pojęcie od strony dłużnika stopa procentowa jest miarą **ceny kapitału**- oznacza to że dłużnik pożyczając pewną sumę od kredytodawcy zobowiązuje się spłacić wyjściową sumę pożyczki z dodatkowymi odsetkami w określonym momencie w przyszłości (D. Begg, 1996, s.44).

Załóżmy że udzielamy pożyczki w kwocie 100 PLN na 1 rok na 10% rocznie. Oznacza to że po upływie roku dłużnik musi nam oddać 110 PLN (z czego 10 PLN stanowi odsetki wynikające z wysokości stopy procentowej).

Rozróżniane są pojęcia nominalnej oraz realnej stopy procentowej. Realna stopa procentowa w odróżnieniu od nominalnej (rynkowej, oferowanej przez banki) jest skorygowana o wpływ inflacji.

Stopa procentowa oferowana na rynku przez banki jest zróżnicowana w zależności od wysokości wkładu (pożyczki), długości okresu umowy oraz stopy przewidywanej inflacji. Na ogół im dłuższy jest okres wkładu (pożyczki) tym wyższa jest stopa procentowa. Podstawowymi czynnikami wpływającymi na wysokość oferowanej na rynku stopy procentowej są wysokość przewidywanej inflacji, relacja podaży i popytu na pieniądź oraz kierunek polityki banku centralnego działającego jako regulatora na rynku pieniężnym w danym kraju.

Rodzaje stóp procentowych

Wysokość stóp procentowych w Polsce ustala Rada Polityki Pieniężnej (**RPP**), powstała w 1998 roku przy Narodowym Banku Polskim (**NBP**). Istnieją cztery główne stopy procentowe ustalane przez Radę: stopa referencyjna, lombardowa depozytowa oraz redyskontowa.

stopa referencyjna - jest minimalną rentownością 7-dniowych bonów pieniężnych emitowanych przez NBP;

stopa lombardowa- koszt uzyskania pieniądza w NBP

stopa depozytowa- jest stopą procentową po jakiej banki komercyjne składają w banku centralnym depozyty jednodniowe

stopa redyskontowa- jest stopą procentową po jakiej bank centralny udziela kredytów bankom komercyjnym.

Stopami rynku międzybankowego są stawki WIBOR albo LIBOR. WIBOR mówi o tym, jakie jest oprocentowanie międzybankowych depozytów zakładanych w złotych w krajowych bankach. LIBOR mówi o stawkach obowiązujących na rynku londyńskim i może dotyczyć wielu walut (choć najczęściej jest to dolar amerykański, frank szwajcarski albo euro).

Kredyt bankowy – umowa zawarta w formie pisemnej pomiędzy bankiem a kredytobiorcą. Bank zobowiązuje się udostępnić określoną kwotę na określony cel oraz czas a kredytobiorca zobowiązuje się wykorzystać kredyt zgodnie z jego przeznaczeniem oraz zwrócić pobraną kwotę wraz z należnym bankowi wynagrodzeniem w postaci prowizji i odsetek. Na podstawie tej definicji kredyt postrzegany jest jako specyficzny rodzaj stosunków zobowiązaniowych, którego wyróżniającymi cechami są: *zwrotność, terminowość i oprocentowanie*.

Depozyt bankowy – kwota pieniędzy lub innych wartości powierzona na przechowanie bankowi.

Banki gromadzą powierzone im środki, aby lokować je w udzielanych kredytach. Obecnie pierwotnym źródłem większości depozytów są udzielane kredyty, gdyż współczesny pieniądź wchodzi do obiegu gospodarczego jako zadłużenie podmiotów względem banków^{[1][2]}.

Historycznie, składanie depozytów w postaci złota oraz kosztowności w bankach weneckich i wydawanie w zamian za nie kwitów potwierdzających zdeponowaną wartość, dało początek współczesnemu pieniądźowi papierowemu.

Wyróżniamy:

- depozyty a'vista – jest to głównie pieniądź transakcyjny gromadzony na rachunkach bieżących i pomocniczych. Ich właściciele mogą dysponować pieniędźmi w każdej chwili. Za depozyty a'vista banki oferują stosunkowo niską lub zerową stopę procentową.
- depozyty terminowe (zwane też lokatami terminowymi) – środki pieniężne, które nie są potrzebne do finansowania bieżącej działalności, a mogą przynieść dochód w postaci wyższego oprocentowania. Ponieważ powierzone bankom środki pozostają do ich dyspozycji przez dłuższy czas, płacą one za depozyty terminowe wyższe odsetki.

LIBOR (London Interbank Offered Rate) - stopa procentowa kredytów oferowanych na rynku międzybankowym w Londynie przez 4 główne banki (Bankers Trust, Bank of Tokyo, Barclays i National Westminster) - ustalana o godz. 11:00 czasu londyńskiego.

LIBID (ang. London Interbank Bid Rate) - jest stopa oprocentowania lokat na rynku międzybankowym w Londynie. Stopa LIBID jest zdeterminowana popytem i podażą nadwyżek lub niedoborów gotówki przez banki komercyjne.